
[W 1972 r. w wyniku wspólnych
działań].

Ochrona Zabytków 31/1 (120), 5

1978

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

W 1972 r. w wyniku wspólnych działań organów konserwatorskich i ochrony środowiska naturalnego, uchylony został plan zagospodarowania przestrzennego Kazimierza nad Wisłą. Ta precedensowa decyzja zmierzała do ochrony wybitnych walorów zabytkowych i krajobrazowych tego niedużego, malowniczego miasteczka. Powzięto jednocześnie wiele administracyjnych postanowień, ułatwiających działania w zakresie ochrony szeroko pojętego środowiska kulturowego. Po upływie pięciu lat i po zatwierdzeniu w 1975 r. nowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta i jego okolic redakcja „Ochrony Zabytków” zwróciła się do dwóch autorów, szczególnie związanych ze sprawą Kazimierza, z prośbą o ocenę całokształtu zagadnień dotyczących ochrony tego wyjątkowo cennego zespołu urbanistyczno-krajobrazowego. Wydaje nam się, że zamieszczone niżej artykuły nie tylko spełnią zadanie dokumentu, lecz również przyczynią się do szerszych uogólnień.

Redakcja

In 1972, the regional development plan for Kazimierz on the Vistula was made ineffective as a result of a joint action taken in this regard by conservation and environment protection bodies. This precedent-creating decision was aimed at securing the preservation of the outstanding historical and landscape values of this small picturesque town. Numerous administrative measures were taken at the same time to facilitate activities towards the protection of the local cultural milieu in the broad sense of the word. After the lapse of five years since that time and after approval, in 1975, of a new regional development plan for the town and its environments, the editors of „Ochrona Zabytków” have asked two experts closely linked up with the cause of Kazimierz on the Vistula to make an appraisal of the whole range of problems relating to protection of this particularly valuable town and landscape unit. It seems to us that articles on this subject published in the present issue will not only serve as a document but also make a contribution to broader generalizations.

The Editors

MIECZYŚLAW KURZAŃKOWSKI

CASUS MUZEUM KAZIMIERZA DOLNEGO

Już sześć lat istnieje specjalna forma opieki konserwatorskiej, zorganizowana w 1972 r. w celu ochrony wartości zabytkowych i krajobrazowych Kazimierza Dolnego i terenu dawnego powiatu puławskiego.

Na mocy zarządzenia ministra kultury i sztuki z dnia 18 kwietnia 1972 r. muzeum kazimierskiemu przekazane zostały niemal wszystkie uprawnienia i obowiązki wojewódzkiego konserwatora zabytków na obszarze ówczesnego powiatu puławskiego¹. Następnie, uchwałą Prezydium WRN w Lublinie z dnia 30 maja 1972 r., dotychczasowe muzeum regionalne w Kazimierzu przekształcone zostało w placówkę autonomiczną o nowej strukturze, dostosowanej do pełnienia również zadań w dziedzinie opieki nad dobrami kultury wszelkich rodzajów.

Kolejne reformy administracji państwowej nie wpłynęły na zmianę udzielonych pełnomocnictw. W 1974 r. dy-

rektor Muzeum Kazimierza Dolnego upoważniony został przez Wojewodę Lubelskiego do wydawania w jego imieniu decyzji administracyjnych, a następnie w 1975 r. terytorialny zakres działania w granicach powiatu zastąpiony został imiennym wyliczeniem miast i gmin tego samego terenu, który określony jest teraz mianem obszaru krajobrazowo-zabytkowego Kazimierz—Nałęczów—Puławy—Janowiec nad Wisłą.

Ten mariaż muzealno-konserwatorski, zawarty już w trakcie przygotowań do podziału Zarządu Muzeów i Ochrony Zabytków, przetrwał nominalną separację. Nadal jednak pozostaje precedensem bez naśladownictw. Zgoda na łączenie stanowisk dyrektora muzeum okręgowego i wojewódzkiego konserwatora zabytków, udzielona przez ministra kultury i sztuki w 1975 r., nie stanowi analogii. Jest to bowiem rozwiązanie doraźne, mające na względzie trudności mogące wystąpić w organizowaniu ochrony

¹ Zarządzenie nr 25 ministra kultury i sztuki z dnia 18 kwietnia 1972 r. *W sprawie przekazania Muzeum Kazimierza Dolnego nie-*

których czynności wojewódzkiego konserwatora zabytków, „Dziennik Urzędowy Ministerstwa Kultury i Sztuki”, nr 4, 1972, poz. 24.